

venské ze dne 1. dubna 1919 čís. 167 sb. z. a n. jest správný čili nic. Toto nařízení ustanovuje, že účty, jichž majitelé jsou na území bývalého Rakouska a Uherska mimo obvod Československé republiky, dlužno uzavřít k 26. únoru 1919 a výplaty z nich nesmí se státi v bankovkách kolkovaných československých. Rozsudek v odpor vzatý má za to, že nařízení tohoto v přítomném případě nelze užítí proto, že se zde nejedná o nějaké konto, žalobci od žalovaného otevřené, a o výplatu salda z tohoto konta; než s názorem tím nelze souhlasiti. Jak z přednesu stran a předloženého žalobcem výtahu z obchodní knihy na jevo jde, byly obě sporné strany od června 1917 v ten způsob v obchodním spojení, že žalobce v různých časových obdobích zasílal žalovanému nestejně částky peněžní, žalovaný pak rovněž v různých mezidobích zasílal žalobci zboží a to v cenách, jež co do výše se zasílanými obnosy peněžními se neshodují. Výtah zmíněný obsahuje 10 zásilek peněžních, naproti tomu 5 zásilek zboží (faktur). Obnos zažalovaný jest účetním výsledkem plynoucím ze sčítání obnosů žalobcem zaslaných a odečtení součtu plnění žalovaným konaných. Jedná se zde tedy o účet ve smyslu kupeckém i právnickém. Zmíněné vládní nařízení ze dne 1. dubna 1919 nečiní rozdíl, o jaký účet se jedná, zejména neobmezuje platnost svoji na účty běžné, girové, vklady a pod., nýbrž vztahuje se na účty cizozemců vůbec, a zapovídá jich placení v měně československé. Zákaz ze dne 10. dubna 1919 čís. 187 sb. z. a n. v druhém odstavci §u 6 zachovává toto nařízení vlády výslovně v platnosti, čímž ustanovení předcházejícího odstavce prvního téhož §u, pokud jde o cizozemce, obmezuje. Příčí se proto žalobní žádání, jež se domáhá placení v měně československé, ustanovení řečeného nařízení vlády republiky československé ze dne 1. dubna 1919, a bylo proto žalobu z tohoto důvodu zamítnouti.

Čís. 552.

Zákon o požadovacím právu drobných pachtýřů (ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Projevil-li propachtovatel před 1. srpnem 1914, že odnímá pachtěři pozemek, nelze dovolávati se §u 6, odstavec první, zákona, byť i pozemek dle onoho projevu odevzdán byl pachtěrem po 1. srpnu 1914.

(Rozh. ze dne 22. června 1920, R I 395/20.)

Nárok pachtýřův, by mu byl postoupen pozemek do vlastnictví, s o u d p r v é s t o l i c e zamítl z toho důvodu, že požadovatel nebyl nepřetržitě v pachtu pozemku od 1. října 1901. Rekursní soud usnesení zrušil a nařídil soudu první stolice, by o pachtýřově přihlášce dále jednal. D ů v o d y: Soud první stolice nevzal zřetele na možnost vytčenou v §6 zákona, zda pozemek odňat stěžovateli propachtovatelem po 1. srpnu 1914 proto, aby docíleno bylo vyššího pachtovného. Stěžovatel tvrdí, že pozemek byl mu odňat propachtovatelem po sklizni 1914 proto, poněvadž nevyhověl vlastníkovu požadavku na zvýšení pachtovného o 160 K. Odpovídá-li toto tvrzení stěžovatelovo pravdě, měl by návrhatele nárok na pozemek podle § 6 přes to, že pachtovní poměr skončil roku 1914.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Výslechem účastníků jest zjištěno, že stěžovatel již přede žněmi roku 1914 vyjednával s pachtýřem a další pacht pozemků a že, když pachtýř nechtěl na vyšší pachtovné přistoupiti, uzavřel již v červenci 1914 pachtovní smlouvu s jiným pachtýřem. § 6 odstavec prvý zákona ze dne 27. května 1919 čís. 318 sb. z. a n. přiznává požadovací právo pachtýři a osobám jemu na roveň postavených, odňal-li vlastník jemu neb jeho rodině pozemek po 1. srpnu 1914. Z toho, že § 6 jak v odstavci třetím, tak i v odstavci prvém ustanovuje jako časovou hranici prvý srpen 1914, vysvítá, že chtěl stihnouti případy, kde mimořádné poměry, válkou vyvolané, pohuly vlastníky k tomu, aby přerušovali i dlouhodobé pachty, a chtěl tomu zabrániti, by nebyli zkráceni pachtýři, kteří by půdu jim odňatou byli asi podrželi, kdyby válka nebyla vypukla. Byla-li vůle propachtovatelova, zrušiti pachtovní poměr, projevena již před 1. srpnem 1914, nemohla válka na ni míti vlivu; skutečné odevzdání pozemku, byť i se stalo až po 1. srpnu 1914, jest jen uskutečněním dříve již projevené vůle, pouhým jejím důsledkem. Z účelu zákona tudíž plyne, že odnětím pozemku podle §u 6 odstavec prvý dlužno rozuměti projev vůle propachtovatelovy, nesoucí se ku přerušení pachtovního poměru, nikoliv skutečné odevzdání pozemku. Jelikož v tomto případě uzavřel stěžovatel již v červenci 1914 smlouvu s jiným pachtýřem, nemůže se pachtýř dovolávati § 6 odstavec první zákona a jeho požadovací nárok netrvá tudíž po právu.

Čís. 553.

Zákon o požadovacím právu drobných pachtýřů (ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Ohlášením požadovacího práva pachtovního nenahraňuje se ohlášení požadovacího práva vlastnického.

(Rozh. ze dne 22. června 1920, R I 403/20.)

Požadovací nárok pachtýřův, by mu byl pozemek přiznán do vlastnictví, byl zamítnut soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Stěžovatel, který požadovací vlastnické právo ohlásil na soudě teprve dne 4. února 1920, při svém výsledku dne 29. dubna 1920 na soudě doznal, že do tohoto dne 29. dubna 1920 u vlastníka pozemku, pokud se týče u jeho hospodářské správy neučinil oznámení ohledně postoupení vlastnictví k spachtovanému pozemku, a proto dle §§ 12 a 14 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. pozbyl vlastnického práva požadovacího. Okolnost, že u hospodářské správy vlastníka pozemku ohlásil před dobou 14. září 1919 nárok pachtovní, žádaje, aby mu pozemek byl dále v pachtu ponechán, jest lhostejna, jelikož vzhledem k tomu, že v § 1 citovaného zákona jest rozlišováno mezi požadovacím právem vlastnickým, tento nárok, byl-li ohlášen, nemůže nahraditi nároku onoho (srovnej též § 29 cit. zákona).